

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid sit, & quatenus extendatur. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Ex defectu ætatis, quando sufficiens consensus deficit pro matrimonio, non incurritur publica honestas ex matrimonio rato, quia hoc est defectus pleni consensus: At verò, quia ille consensus valeret, ut sponsalia, incurri publicam honestatem ex sponsa-

CAPUT XII.

Impedimentum undecimum.

Affinitas.

§. I.

Quid sit, & quatenus extendatur.

1. **A**ffinitas est propinquitas, seu attinentia quædam, quæ ex copula carnali (quam completam vir, & mulier, sive licite per conjugium, sive illicitè per culpam habent) provenit inter consanguineos viri, & dictam mulierem, & inter consanguineos mulieris, & dictum virum. Cum enim vir, & mulier per copulam, vel semel habitam, fiat una caro, & unum principium ejusdem filii, meritò consanguinei utriusque ad ipsos accedunt, modo dicto: quæ attinentia vocatur Affinitas, quia consanguinei alterius (quilibet juxta suum gradum) veluti accedunt ad fines alterius. Ipsi verò vir, & mulier copulam habentes non sunt, nec vocantur affines, sed fiunt una caro, & vocantur stipites Affinitatis: sunt enim radix, seu causa, unde ceteri fiunt affines.

2. Quoniam verò Affinitas habet, ut dictum est, suos gradus, perinde ac consanguinitas, ad eos distinguendos solet à Canonistis hæc dari Regula. *Persona addita persona per carnis copulam mutat genus, non gradum attinentiæ.* Meritò dicitur (*mutat genus*) nam ex consanguineis fiunt affines, & meritò dicitur (*non gradum*) quia eo gradu, quo erant consanguinei, fiunt in eodem gradu affines. Sed clarius habet sequentem Regulam explicantem illam Canonistarum. Quoto gradu consanguinitatis, est quis conjunctus, vel distat ab uno ex illis, qui copulam inter se habent, eodem gradu affinitatis est conjunctus, vel distat ab altero ex ipsis, qui prædictam copulam habent. Si ergo Antonius v. g. est in primo gradu collateralis cum Titio, id est ejus frater ex affinis in eodem gradu cum Maria, cum qua Titius per copulam se conjunxit, & in eodem gradu affinis erit Berta Soror Mariæ cum dicto Titio. Pari modo, si Cæsar est pater Titii,

Q 2 atque

infra Tr. libus, dicam infra. a
3. de spon. 4. Quid, Quando Matrimonium ratum
sal. c. d. 2. fit invalidum, quia contrahitur clandestine, id est, quia celebratur sine Parocho, & Testibus?

Respondeo. Non contrahi hoc impedimentum tenet Sanchez, b & Coninch. c sed immerito; nam propterea contra eos arguit rectè Perez: d cum enim (ait) in hoc casu matrimonium non sit invalidum ex defectu consensus, sed ex defectu solemnitatis illi consensui annexæ ab Ecclesia, non est ratio, cur impedimentum non nasci concedamus.

5. Quid de Matrimonio rato conditionato per conditionem futuram suspendentem dicti Matrimonii consensum?

Respondeo. Dum manet conditionatum, non parit hoc impedimentum, quia tunc nondum verè est matrimonium. At adveniente conditione, parit, quia jam tunc abolutum est, & verum matrimonium.

6. An autem, adveniente conditione, antequam novum consensum legitime adhibeant conjuges, oriatur publicæ honestatis impedimentum, tanquam à sponsalibus, atque adeo usque ad primum gradum duntaxat; an verò tanquam à matrimonio jam rato, adeoque usque ad quartum gradum, quæstio est apud Doctores. Nam aliqui volunt matrimonium sub dicta conditione, celebratum, adveniente conditione non habere vim, nisi sponsalium, antequam de novo ritè consentiant sponsi, & hi debent consequenter tenere, tunc oriri impedimentum tantummodo usque ad primum gradum. Aliqui verò contendunt dictum

Matrimonium jam habere totam vim Matrimonii rati, & hi debent consequenter docere, tunc oriri impedimentum usque ad quartum gradum. Quoniam verò nos infra docuimus, utramque sententiam esse probabilem, sed priorem probabiliorem, ideo idem dicimus in præsentia de impedimento. f

b Sanc. l. 7. d. 70. n. 13. c Coninch. d Perez. d. 2. n. 4. e. 3. n. 5. f. 27. sec. 5. Ver. Ad. die Sanchez. infra Tr. 4. de con. spon. §. 4. n. 11. Leg. id pluraliter apud G. Hurtad. d. 21. matr. diff. 2. nu. 8.

Sanc. l. 7. d. 64. num. 4. G. Hurt. d. 20. diff. 1. n. 1. Perez. d. 31. sec. 2.

atque adeo in primo gradu cum ipso conjunctus in linea recta erit affinis in primo eodem gradu in linea recta cum Maria, & similiter in eodem primo gradu erit pater Mariæ cum Titio, & sic de cæteris, mutando semper nomen *consanguinitatis* in *Affinitatem*, & ut dictum est, servando semper eundem gradum.

3. His declaratis, dicendum est, Affinitatem ortam ex copula licita, hoc est inter legitimos conjuges, hodie esse impedimentum dirimens sublequens matrimonium usque ad quartum gradum consanguinitatis inclusivè: Affinitatem verò ex copula illicita, id est fornicaria, hodie esse impedimentum dirimens idem matrimonium sublequens, solum usque ad secundum gradum ejusdem consanguinitatis inclusivè. Ratio est expressa dispositio a Tridentini confirmantis Decretum b. Innocentii III. in Concilio Lateranensi.

a Trid. sess. 24. c. 4. de Reform. matr.

b C. Non debes de Consang. & Affinitat. c. Sanc. l. 7. d. 67.

4. Dixi (hodie) nam antea multò latius ejusmodi Affinitas extendebatur, tunc enim affinitas pariebat affinitatem, ut habes latè apud Sanchez. c. At verò, nunc certa Regula illa est: *Affinitas non parit affinitatem*. Quare hodiè inter consanguineos Mariti, & consanguineos uxoris nulla est affinitas, nam solum est inter consanguineos Mariti, & uxorem, & inter consanguineos uxoris, & maritum.

5. Ex dictis ergo fit, ut duo Fratres possint sine dispensatione accipere duas sorores, vel soror, & frater Petri v. g. copulari matrimonio cum fratre, & sorore Antonii v. g. Item fit, ut unus ex fratribus ducere possit viduam, & alter frater possit ducere filiam ejusdem viduæ genitam ex mortuo Marito. Item, ut Pater ducere possit viduam, & ejusdem patris filius ducere ejusdem viduæ filiam ex alio Marito, atque hæc omnia, quia Affinitas non parit Affinitatem. Ita d. Sanchez.

a Sanc. lib. 7. matr. d. 67. nu. 3.

6. Item dic, si Cajus v. g. ducat viduam relictam à propriæ uxoris fratre. Clarius Cajus duxerat Bertam, hæc autem Berta habet fratrem nomine Cæsarem, qui duxerat Catharinam. Dico, mortua Berta, & Cæsare, posse Cajum ducere Catharinam, quia Cajus contraxit quidem affinitatem cum Cæsare, sed ex dictis nullam cum uxore Cæsaris, nempe Catharina.

QUÆSTIUNCULA ORTA EX prædictis.

7. Diebus hæc superioribus emerfit sequens difficultas, cujus expressam solutionem apud neminem ex Scripturis, nec ego, nec nostri Collegii Panormitani Theologi invenire potuimus.

8. Si ex vivis excedat Berta uxor Titii, perseverat in Titio affinitas cum omnibus Bertæ consanguineis, quia, ut cum Sancto Thoma ex Textu notat Sanchez c. affinitas semel orta perpetuò remanet. *a* Sanc. l. d. 64. nu. 2. ex C. ratis 36. q. 10.

9. Sed quid, si post mortem Bertæ nascatur ex sorore v. g. dictæ Bertæ puella aliqua, hæc puella eritne affinis ipsi Titio, ita ut inter ipsam, & Titium nequeat validum matrimonium intercedere?

10. Respondeo, Theologi ferè omnes prædicti, & ego minimus omnium, diximus esse affinem, & inter ipsos invalidum fore matrimonium. Ratio fuit, quia Affinitas non solum extenditur ad consanguineos viventes, vel natos, vivente ipsa uxore, sed etiam ad consanguineos natos post ipsius uxoris mortem. De novo enim nati verè, & in omni rigore sunt consanguinei dictæ uxoris, quamvis mortuæ. Et sanè Pater in Colo v. g. existens, ut suum filium, suosque nepotes recognoscit filium posthumum, & nepotes descendentes. Si ergo postea nati, sunt verè consanguinei uxoris Titii, erunt affines ejusdem Titii.

11. Noluit acquiescere huic rationi unus ex prædictis nostris Theologis. Unde quæstionem hanc Romæ decidendam misit ad Patrem Ludovicum Leti, nostræ Societatis virum Doctissimum, & præcipuè in Sacris Canonibus excultissimum, qui respondit, certissimam esse doctrinam à me, prædictique Theologis allatam. Huic responsionè necdum ille unus acquievit, donec suum argumentum dissolutum viderit: argumentum autem fuit hujusmodi: Affinitas non resultat nisi mediante Matrimonio: ergo, non stante Matrimonio, resultat ea nunquam poterit: Sed post mortem prædictæ Bertæ jam non stat Matrimonium cum Titio, quia ex Sancto Paulo Matrimonium dissolvitur per mortem: ergo nec resultabit affinitas in Titio cum natis post mortem Bertæ.

12. Re-

11. Respondi in hunc modum: Affinitas non refultat, nisi mediante Matrimonio, quod aliquo tempore extitit, concedo, quod nunc actu existat, nego. Unde nego consequentiam. Cujus distinctionis ratio est, quia, ut diximus, adhuc de novo nati (Matrimonio scilicet amplius non existente) sunt consanguinei uxoris: ergo non possunt, non esse affines Mariti; Sacri enim Canonibus ad contrahendam Affinitatem nihil aliud requirunt, nisi consanguinitatem cum altero ex conjugibus, nec distinguunt, stante, vel non stante Matrimonio.

13. Confirmatur. Affinitas usque ad secundum gradum contracta ex copula fornicaria semper confurgit, ut vidimus, quamvis ibi non adsit, nec stet Matrimonium; Satis enim est, ut aliquo tempore adfuerit copula illa illicita. Ergo, & in casu nostro satis est, quod aliquo tempore adfuerit copula licita.

14. Et hinc ducitur ratio à priori. Nam Affinitas non oritur ex Matrimonio immediate, sed ex mixtione Corporum, etiam semel habita inter virum, & mulierem. Quamvis ergo per mortem dissolvatur Matrimonium, non dissolvitur immediata radix affinitatis, quæ est, copulam intercessisse inter virum & mulierem, ergo Affinitas, quæ nasci ex tali radice debet, impediri non poterit.

§. II.

Quo iure induclum est hoc Impedimentum Affinitatis.

1. Quamvis naturaliter confurgat attinentia consanguineorum alterius conjugis cum altero, quam Affinitatem appellamus, ea enim confurgit ex ipsa mixtione corporum, quo conjuges sunt una caro; tamen eam attinentiam esse impedimentum dirimens Matrimonium subsequens omnino inductum est ab Ecclesia, & idque propter convenientias supra in explicacione impedimenti ex consanguinitate indicatas, hic proportionaliter applicandas. Addita etiam est excommunicatio contra incalescentes Matrimonium cum hoc impedimento, ut dicam cap. 17. §. 3.

2. Hinc rectè colligit Hurtadus, & duos ad 20 mat. Infideles, qui dictam affinitatem contraxerunt, postea tempore Infidelitatis valido Ma-

trimonio conjugii cum affinibus, quia Infideles non subjacent Ecclesie legibus. Cetera ad Infideles circa hoc pertinentia vide apud citatum Hurtadum.

§. III.

Affinitas superveniens Matrimonio.

1. Diximus, affinitatem dirimere Matrimonium subsequens; si autem ea superveniat Matrimonio jam contracto, hic dicendum est. De cognatione spirituali superveniente dixi lib. 2. c. 4. §. 2. an. 17.

2. Breviter. Si vir, vel uxor copulentur cum aliqua, vel aliquo ex consanguineis in primo, vel secundo gradu tantum sui conjugis, non dirimetur Matrimonium jam factum, sed impiedietur, ne conjux à suo conjugè debitum conjugale petere licite possit. Si Titius v. g. vir Bertæ cognoscat turpiter Sororem, vel Matrem Bertæ, non poterit amplius petere debitum à Bertæ, nisi accedat legitima dispensatio ejus, qui dispensare potest, de quo infra e dicam; Ultra peccatum igitur incestus, quod committit Titius, cognoscendo suam affinem, incidit ipso facto in prædictam pœnam. Hoc igitur impedimentum non oritur, si conjux cum suis propriis consanguineis incestum committat, sed solum, si committat eum consanguineis sui conjugis.

3. Ne autem hic duo confundas, quæ sunt satis diversa. Nam, si Titius v. g. vir Bertæ cognoscat turpiter aliquam Bertæ consanguineam in remotioribus gradibus, à primo, & secundo, hoc est in tertio, vel quarto, committit quidem incestum, quia, ex prædictis, consanguinei ejus uxoris sunt ipsi Titio affines, at non amittit jus petendi debitum à sua uxore Bertæ, quia Tridentinum hanc pœnam non valendi petere debitum, sicut & impedimentum dirimens ex copula illicita, restrinxit ad primum, & secundum gradum dumtaxat, ut dixi.

Simili modo, si idem Titius v. g. cognoscat turpiter aliam extraneam, nulla consanguinitate ad se, vel ad uxorem suam pertinentem, cognoscat v. g. Mariam, contrahet impedimentum, ne ipse Titius post mortem suæ uxoris Bertæ possit Matrimonium contrahere cum consanguineis Mariæ in primo & secundo gradu, & si cum his forte po-